

Ajuntament
de Barcelona

Informe de sostenibilitat 2017

Seguiment de l'ambientalització interna de
l'Ajuntament de Barcelona

BARCELONA
AJUNTAMENT
+SOSTENIBLE

Índex

Introducció	3
Comunicació i formació	4
Estalvi de paper	10
Estalvi d'energia	12
Estalvi d'aigua	16
Prevenió residus i foment de l'economia circular	20
Mobilitat sostenible	24
Foment del verd i la biodiversitat	29
Conclusions	31

Introducció

El [programa Ajuntament+Sostenible](#) té la finalitat d'estendre la cultura de la sostenibilitat entre tots els treballadors i treballadores municipals, i persegueix reduir l'impacte ambiental negatiu de l'activitat municipal, impulsar una economia i una producció sostenibles, i liderar el canvi amb el propi exemple. Aquest programa s'emmarca en el [Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022](#), i l'any 2017 arriba al seu equador. Per celebrar-ho, s'organitza la [JornadaA+S](#) amb l'objectiu de compartir experiències, enfortir sinergies, celebrar assoliments i renovar objectius i compromisos.

L'ambientalització de la pròpia organització és un compromís amb la preservació del medi ambient i, a la vegada, suposa un estalvi de recursos energètics i econòmics i una millora de la qualitat de vida al lloc de treball. Durant el 2017 s'ha treballat, de forma continuada, per impulsar una bona gestió ambiental interna dels edificis i serveis municipals de l'Ajuntament de Barcelona, envers els següents 7 àmbits de treball:

- [Comunicació i formació](#)
- [Estalvi de paper](#)
- [Estalvi d'aigua](#)
- [Estalvi d'energia](#)
- [Prevenció de residus i foment de l'economia circular](#)
- [Mobilitat sostenible](#)
- [Foment del Verd i la Biodiversitat](#)

L'aplicació de bones pràctiques ambientals en el funcionament intern reforça la imatge ciutadana de l'organització municipal que ha de ser model de coherència i responsabilitat amb els reptes ambientals. Aquesta gestió ambiental se suma al compromís municipal envers l'ambientalització de la contractació, i consisteix en fer una utilització més eficient dels recursos naturals de les dependències i dels serveis municipals de les diferents gerències sectorials i gerències de districtes de l'Ajuntament de Barcelona.

Comunicació i formació

Celebració de la JornadA+S

El 28 de novembre de 2018 va tenir lloc la trobada dels treballadors i treballadores municipals compromesos amb la sostenibilitat al Centre Cívic La Sedeta. En xifres:

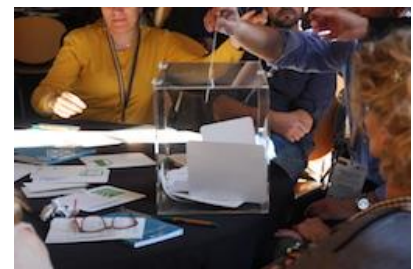

- >200 participants
- 2 conductors estimulants
- 1 diàleg sobre el nou marc de contractació sostenible
- 4 intervencions d'experts en sostenibilitat
- 1 esmorzar ecològic
- >200 Boca'n'rolls repartits
- 50 compromisos ambientals – *Photocall*
- 12 taules rodones per a l'intercanvi
- 65 propostes per accelerar l'acció
- 10 iniciatives sostenibles premiades
- 0,18 tones d'emissions de CO₂ compensades

Compromisos ambientals adquirits durant la jornada

- Ús de paper reciclat superior al 90%
- Configurar la impressió a doble cara i en blanc i negre
- Eliminar gots, vaixel·la i envasos de plàstic i d'un sol ús
- Assolir una recollida selectiva interna de residus del 75%
- Ambientaltitzar els principals esdeveniments i festes
- Ús de materials reciclats en els elements de comunicació
- Certificar mínim d'1 Edifici amic de la bici per districte i àrea

Photocall de compromisos ambientals

A través del *photocall* de compromisos ambientals els assistents a la jornada van poder concretar amb missatges els compromisos ambientals i accions que es comprometien a dur a terme per reduir l'impacte ambiental de la seva activitat i liderar el canvi amb el propi exemple (anar amb bicicleta, usar vaixel·la reutilitzable, organitzar esdeveniments sostenibles, fomentar l'estalvi d'aigua i l'eficiència energètica, etc.).

Premis A+S

Els premis Ajuntament + Sostenible es van lliurar a deu iniciatives municipals per la seva valuosa incorporació de la sostenibilitat en diferents àmbits de gestió municipal:

1. Desplegament del Pla Estratègic de Sostenibilitat de l'ICUB i Obtenció de Distintius de Qualitat Ambiental per 14 equipaments culturals – **Institut de Cultura de Barcelona**.
[Link al vídeo](#)
2. Introducció de criteris de sostenibilitat en el Plec d'Elements de Comunicació de la Via Pública (Banderoles) – **Direcció de Comunicació**.
[Link al vídeo](#)
3. Eficiència energètica i qualitat ambiental en la contractació del disseny i construcció d'edificis: aplicació al Centre Cívic i Espai

Gent Gran Baró de Viver i al Casal de barri de Can Portabella –
Districte de Sant Andreu i BIMSA.

[Link al vídeo](#)

4. Programa d'impuls de la biodiversitat local en espais i edificis municipals – **Direcció d'Espais Verds i Biodiversitat de la Gerència Adjunta de Medi Ambient i Serveis Urbans.**

[Link al vídeo](#)

5. Desplegament del Pla Estratègic de Sostenibilitat Interna de la Gerència de Seguretat i Prevenció i electrificació de la flota de motos – **Gerència de Seguretat i Prevenció.**

[Link al vídeo](#)

6. Ambientalització del plec menjador de les escoles bressol públiques municipals - **Institut Municipal d'Educació.**

[Link al vídeo](#)

7. Aplicació de mesures d'eficiència energètica en la xarxa de biblioteques municipals - **Consorci de Biblioteques**, en col·laboració amb **Gerència de Recursos, l'Agència de l'Energia de Barcelona, Barcelona Activa i els districtes.**

[Link al vídeo](#)

8. Desplegament del Projecte Edificis Municipals Amics de la Bici. L'exemple de la seu de la Casa Consistorial – **Gerència de Recursos.**

[Link al vídeo](#)

9. Incorporació de la sostenibilitat com a eix estratègic de la Xarxa d'Ateneus de Fabricació – **Xarxa d'Ateneus de Fabricació.**

[Link al vídeo](#)

10. Implantació de mesures per a l'ambientalització de festes i esdeveniments – **Districte de Gràcia, Districte de Sants i BSM.**

[Link al vídeo](#)

Més informació:

- [Web del Programa A+S](#)
- Notícia: [Més de 200 persones participen en la Jornada Ajuntament + Sostenible](#)

Nou catàleg A+S

A finals de març de 2017 es va publicar el nou quadríptic que descriu els serveis que ofereix el Programa Ajuntament + Sostenible (A+S) perquè tots els treballadors i treballadores de l'Ajuntament puguin aplicar la sostenibilitat en el dia a dia a la feina.

Aquest catàleg es pot descarregar a la [Web del Programa A+S](#).

PROGRAMA AJUNTAMENT + SOSTENIBLE

UNA EINA PEL CANVI CAP A LA SOSTENIBILITAT

CONEIXES EL PROGRAMA AJUNTAMENT + SOSTENIBLE?

El Programa Ajuntament + Sostenible (A+S) neix amb la finalitat d'estendre la cultura de la sostenibilitat entre tots els treballadors i treballadores municipals, i perseguir:

REDUIR L'IMPACTE AMBIENTAL DE L'ACTIVITAT MUNICIPAL.

FOMENTAR L'EQUITAT I LA TRANSFORMACIÓ CAP A UNA SOCIETAT MÉS JUSTA

IMPULSAR UNA ECONOMIA I UNA PRODUCCIÓ SOSTENIBLES

LIBERAR EL CANVI AMB EL PROPI EXEMPLE

UNA CIUTAT COMPROMESA

El Programa A+S s'emmarca en el Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022, un projecte compartit i un marc de referència per a totes les organitzacions ciutadanes que volen contribuir a la millora de la sostenibilitat.

DESCOBREIX EN QUÈ ET PODEM AJUDAR

Posem el teu abast, i al de tots els treballadors i treballadores de l'Ajuntament, un ampli catàleg de serveis perquè puguis aplicar la sostenibilitat en el teu dia a dia a la feina.

Des del Programa A+S definim el marc normatiu intern en matèria d'ambientalització, fem un seguiment de les accions implantades i els resultats assolits i introduïm millores. Per donar visibilitat als esforços realitzats, fem accions comunicatives, difonem bones pràctiques i participem en projectes i xarxes regionals i internacionals.

DONEM RESPOSTA ALS TEUS DUBTES

VOLS CONÈXER ELS CRITERIS AMBIENTALS QUE POTS INCORPORAR EN UN PLEC?

T'INTERESSA SABER L'IMPACTE AMBIENTAL QUE POT TENIR LA TEVA COMPRA?

VOLS CONÈXER EXEMPLES DE BONES PRÀCTIQUES AMBIENTALS?

TENS GANES DE FER MÉS SOSTENIBLE EL TEU ESPAI DE TREBALL?

DES DEL PROGRAMA A+S T'HO POSEM FÀCIL!

T'orientem en l'ambientalització de plecs i contractes, compres i organització d'esdeveniments; t'ofereim formació ambiental i et presentem iniciatives destacades d'altres administracions nacionals i

T'AGRADARIA SABER COM ORGANITZAR UN ACTE MÉS SOSTENIBLE?

HAS IDENTIFICAT NECESSITATS DE FORMACIÓ AMBIENTAL EN EL TEU EQUIP?

ET VOLS MOURE DE MANERA MÉS SOSTENIBLE?

T'AGRADARIA FER UN PAS MÉS EN SOSTENIBILITAT?

internacionals; t'assessorem en la realització d'auditories ambientals dels edificis públics i en plans estratègics de sostenibilitat de la vostra organització; t'ambientalitzem l'espai amb ecopapereres, safetes o

adhesius informatius; fomentem la mobilitat sostenible i l'ús de la bicicleta; fem difusió i elaborem materials de comunicació; tot per un Ajuntament més sostenible.

Més informació:

- [Web del Programa A+S](#)
- Notícia: [Descarrega't el nou catàleg de serveis del Programa A+S!](#)

Alguns indicadors de comunicació

Notícies A+S	45 notícies publicades la web del Programa A+S
Esdeveniments A+S	37 esdeveniments publicats a l'agenda de la web del Programa A+S
Butlletins A+S	4 butlletins difosos a més de 900 subscriptors: <ul style="list-style-type: none"> Info 64: Notícies Ajuntament + Sostenible - Desembre 2017 Info 63: Notícies Ajuntament + Sostenible - Juliol 2017 Info 62: Notícies Ajuntament + Sostenible - Maig 2017 Info 61: Notícies Ajuntament + Sostenible - Març 2017
Web A+S	5.527 visites 19.429 pàgines vistes

The screenshot displays the website's layout with several key sections:

- Programa A+S:** A sidebar menu with links to 'Instruccions de contractació', 'Ambientalització interna', 'Plans Estratègics de Sostenibilitat Interna', 'Normativa interna i marc legal', 'Publicacions', and 'Enllaços'.
- Butlletí:** A registration form for the newsletter with a 'Butlletí subscriu-te!' header and an 'Enviar' button.
- Notícies:** A featured article titled 'Jornada A+S' with a photo of a group of people.
- Agenda:** A section titled 'El poder de la compra pública per garantir el respecte als Drets Humans' with a video player.
- Destacats:** A section titled 'Noves declaracions per una contractació pública sostenible' featuring a photo of officials at a meeting.
- Info A+S:** A banner for the newsletter 'Info A+S' with a cityscape background.

Més informació:

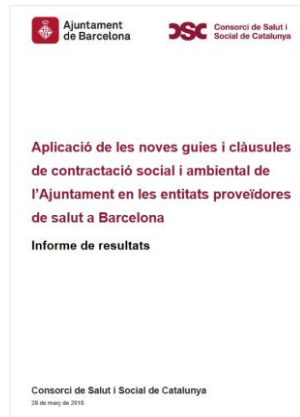
- [Web del Programa A+S](#)

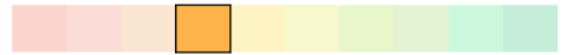
Formació

Durant l'any 2017 s'han portat a terme les següents sessions de formació:

- 17 sessions de presentació dels continguts de la nova Guia de Contractació Pública Ambiental:
 - 10 sessions als districtes,
 - 1 sessió a la Gerència de Presidència i Economia,
 - 4 sessions a la Gerència de Drets Socials i
 - 2 sessions a la Gerència de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència.
- 3 reunions de treball amb el Grup de Salut Pública
- 2 càpsules formatives sobre Contractació Pública Ambiental (c/ Escar)
- 1 sessió de formació a tècnics de manteniment d'edificis municipals

Estalvi de paper

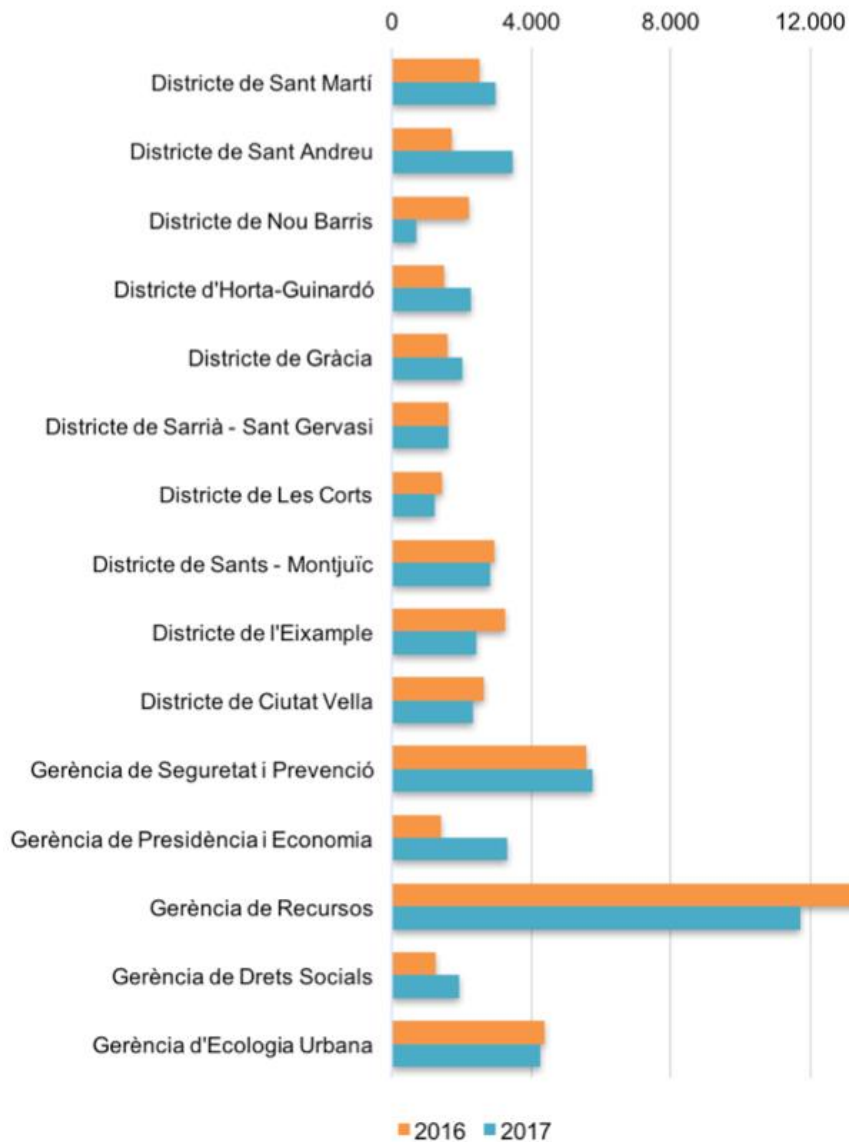
Indicadors de seguiment

Durant el 2017 el consum total de paper ha estat de 48.783 paquets de 500 fulls, de manera que es mantenen els nivells de consum dels darrers anys, tot i que amb certa tendència a incrementar.

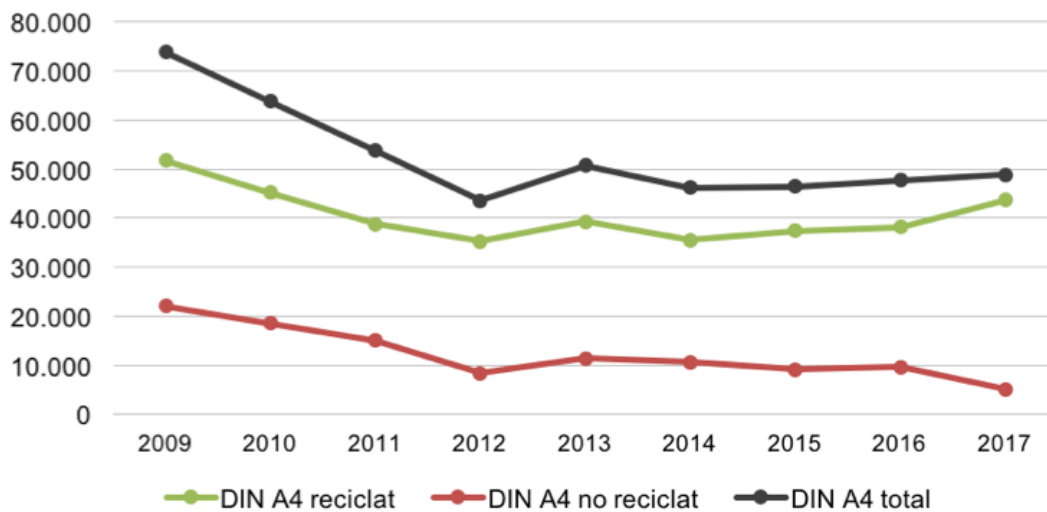
Les dependències municipals que han augmentat el consum de paper respecte 2016 són: Districte de Sant Martí, Districte de Sant Andreu, Districte d'Horta-Guinardó, Districte de Gràcia, Gerència de Seguretat i Prevenció, Gerència de Presidència i Economia i Gerència de Drets Socials.

Consum de paper per dependències 2016-2017 (paquets de 500 fulls DIN A4)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

Evolució del consum de paper 2009-2017 (paquets de 500 fulls DIN A4)

Objectius i compromisos pel 2018

- Configurar la impressió a doble cara i en blanc i negre per defecte a tots els equips informàtics de l'Ajuntament
- Comunicar els resultats de les actuacions municipals que han permès consolidar hàbits sostenibles relacionats amb el paper amb l'objectiu d'avançar envers la reducció de la quantitat de paper que es consumeix diàriament, millorant el coneixement i la sensibilitat ambiental de tots/es treballadors/treballadores.
- Continuar amb la implantació d'eines de gestió electròniques (ex. e-licències)

Antecedents

- L'any 2008 es va dur a terme una **campanya de comunicació ambiental "A l'Ajuntament com a casa"** per tal de sensibilitzar i conscienciar als treballadors i treballadores sobre la importància d'aprofitar els recursos naturals de manera racional i consolidar hàbits sostenibles en relació a l'estalvi de paper.
- [Instrucció als serveis: nadeses electròniques \(2004\)](#)

Més informació:

- [Web Programa A+S](#)

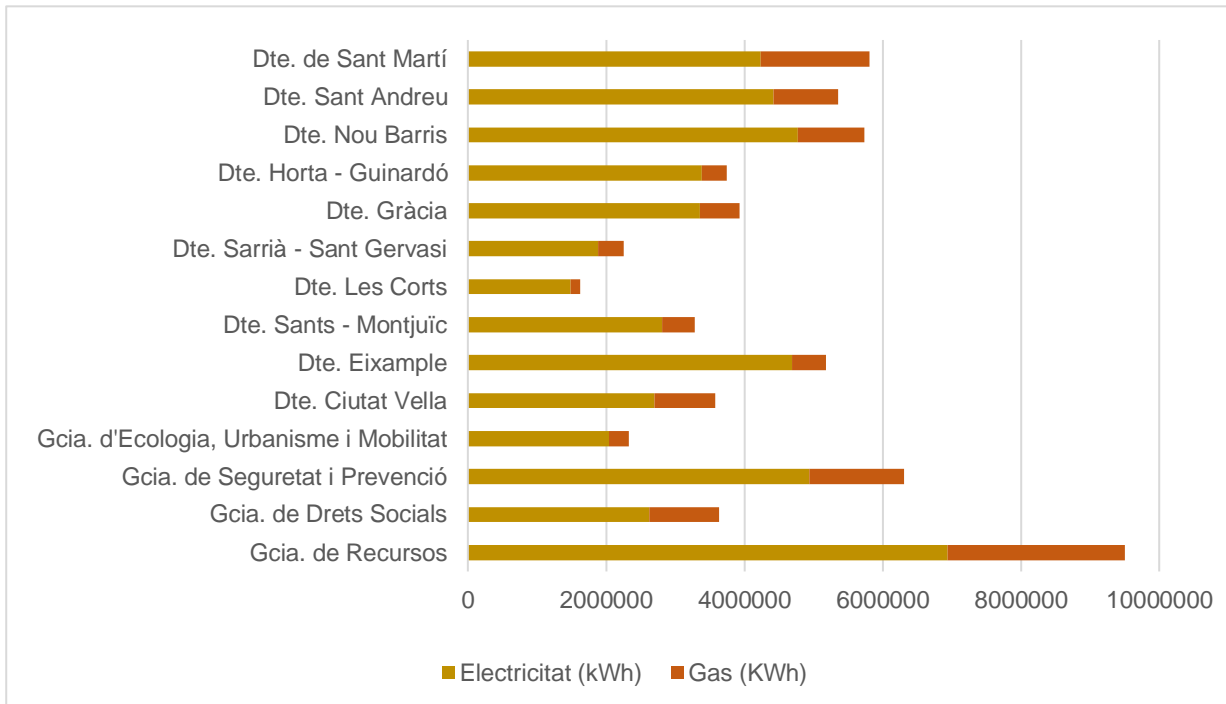
Estalvi d'energia

Indicadors de seguiment

Consum energètic en edificis municipals

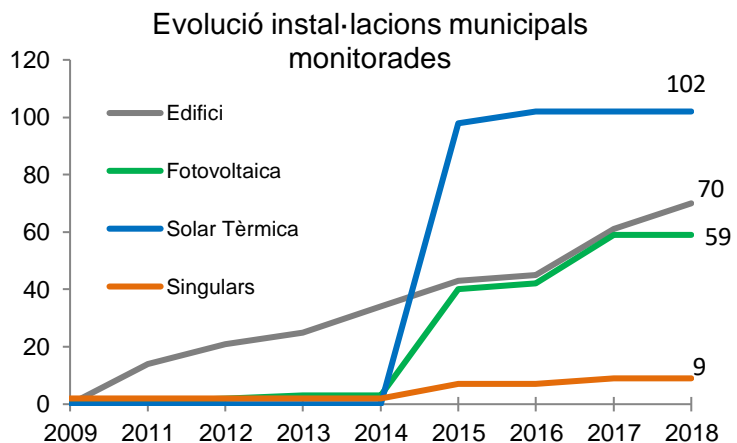
En conjunt, el consum energètic dels edificis municipals ha estat de **50.291.846 kWh d'electricitat** i **11.975.471 kWh de gas**.

* Els consums de les gerències de Drets de Ciutadania, de Presidència i Economia i de la Gerència Municipal estan inclosos en els consums d'altres gerències.

Actualment hi ha instal·lat sistemes de generació fotovoltaica en uns 60 edificis i equipaments municipals, amb un total de 1.000 kWp de potència fotovoltaica instal·lada. Hi ha en licitació 31 projectes més per generar energia en edificis públics ja existents, com les Cotxeres de Sants i l'Escola Bosc de Montjuïc.

Des de l'any 2010 l'Ajuntament de Barcelona ve monitorant edificis municipals que s'incorporen a la plataforma de monitoratge. Actualment ja en són 240.

Accions realitzades

Instal·lació de **2 nous punts de generació local d'energia renovable** en equipaments públics: jardins de la Rambla de Sants i plaça de Joan Pelegrí que se sumen a les 12 pèrgoles fotovoltaïques de la ciutat.

Inici de les **actuacions de millora i remodelació de les instal·lacions lumíniques** de la ciutat en el marc del Pla de Renovació Integral de l'Enllumenat 2018-2020, que aposta entre d'altres mesures per la tecnologia LED.

Compensació de les emissions de CO₂ generades en diversos esdeveniments i publicacions municipals a través del projecte [Cenol and Telha Forte Ceramics switching fuel](#), que utilitza biomassa de residus forestals enlloc de la massa forestal nativa com a combustible per a la indústria ceràmica local a l'estat de Parà, al Brasil:

Esdeveniment / Publicació	tCO ₂ e compensades
Jornada Ajuntament + Sostenible	0,18
Guia Contractació Pública Ambiental	0,29
Sustainable Tourism for Development	15,89
Desplegable Ajuntament + Sostenible (catàleg)	0,02
Fem Xarxing 2017	0,03
Guia ús responsable fusta en elements urbans	0,1
Esmorzar B+S: Resiliència	1,07
Programa Centre de la Platja	0,23
Festes de Santa Eulàlia	3,20
Esmorzars B+S: Transició energètica	1,37
TOTAL	22,37

1

2

3

4

5

6

7

Pla Clima 2018-2030

Inici de l'elaboració del **Pla Clima**, un instrument que pretén aglutinar totes les accions relacionades amb el canvi climàtic. Alguns dels objectius i accions del Pla són: reduir el 7% de les emissions de GEH associades al consum d'energia dels edificis i els equipaments municipals, executar 100 cobertes o façanes productives emblemàtiques en edificis públics municipals, redactar una instrucció tècnica per a edificis públics municipals que inclogui l'ús de cobertes/murs/façanes productives, electrificar i diversificar les flotes de vehicles municipals, incorporar criteris socials i ambientals en el 80% de la contractació pública, impulsar un mecanisme de compensació de les emissions generades per les grans obres a la ciutat, enfortir l'ambientalització dels esdeveniments públics i publico-privats, consolidar l'adquisició de productes ecològics en menjadors públics, etc.

Celebració de la **campanya de comunicació la Setmana de l'Energia 2017** amb la participació de diverses entitats i equipaments de Barcelona com escoles, i realització d'activitats per conèixer com funcionen les instal·lacions d'energies renovables de la ciutat i gaudir d'activitats relacionades amb l'eficiència i la sobirania energètica.

Objectius i compromisos pel 2018

- Fomentar l'estalvi, la millora de l'eficiència energètica i augmentar la generació d'energia renovable i local en edificis i equipaments municipals.
- Seguir monitorant el consum energètic d'edificis municipals amb l'objectiu de reduir consums i reduir nivells d'emissions de CO₂ equivalents, en línia amb els compromisos de mitigació establerts en el Compromís de Barcelona pel Clima.
- Participar en la primera Marató de l'Estalvi Energètic 2018 per conscienciar sobre les bones pràctiques en el consum d'energia.
- Comunicar els resultats de les actuacions municipals que han permès consolidar hàbits d'estalvi i d'eficiència energètica amb l'objectiu de fomentar una cultura energètica per reduir els consums energètics millorant el coneixement i la sensibilitat ambiental de tots/es treballadors/treballadores.

Antecedents

- **Pla de millora energètica dels edificis municipals (PEMEEM):** El consum dels edificis i els equipaments municipals representa al voltant del 50% de la despesa energètica municipal total. Així, doncs, es considera de vital importància actuar sobre aquests equipaments per tal d'aconseguir un estalvi d'energia i d'emissions. Al mateix temps, les actuacions en edificis municipals són una eina clau per promoure les mesures d'estalvi i d'eficiència energètics, pel

seu caire exemplificador davant la ciutadania. Les mesures d'actuació s'articulen a través d'aquest pla, que té com a objectiu l'estalvi d'energia i la incorporació d'energies renovables als edificis i les instal·lacions municipals, per posicionar l'Ajuntament de Barcelona com una administració altament sostenible en la gestió dels seus propis equipaments.

- L'any 2008 es va dur a terme una **campanya de comunicació ambiental "A l'Ajuntament com a casa"** per tal de sensibilitzar i conscienciar als treballadors i treballadores sobre la importància d'aprofitar els recursos naturals de manera racional i consolidar hàbits sostenibles en relació a l'estalvi d'energia.

- [Instrucció d'alcaldia en relació a l'ús racional i eficient de l'aire condicionat a l'estiu](#) (2005)

Més informació:

- [Web Programa A+S](#)
- [Web Agència Energia Barcelona](#)
- Notícia: [L'espai públic com a generador d'energia](#)
- Notícia: [Noves pèrgoles fotovoltaïques a la Rambla de Sants i a la plaça de Joan Pelegrí](#)
- Notícia: [Setmana de l'Energia 2017](#)

Estalvi d'aigua

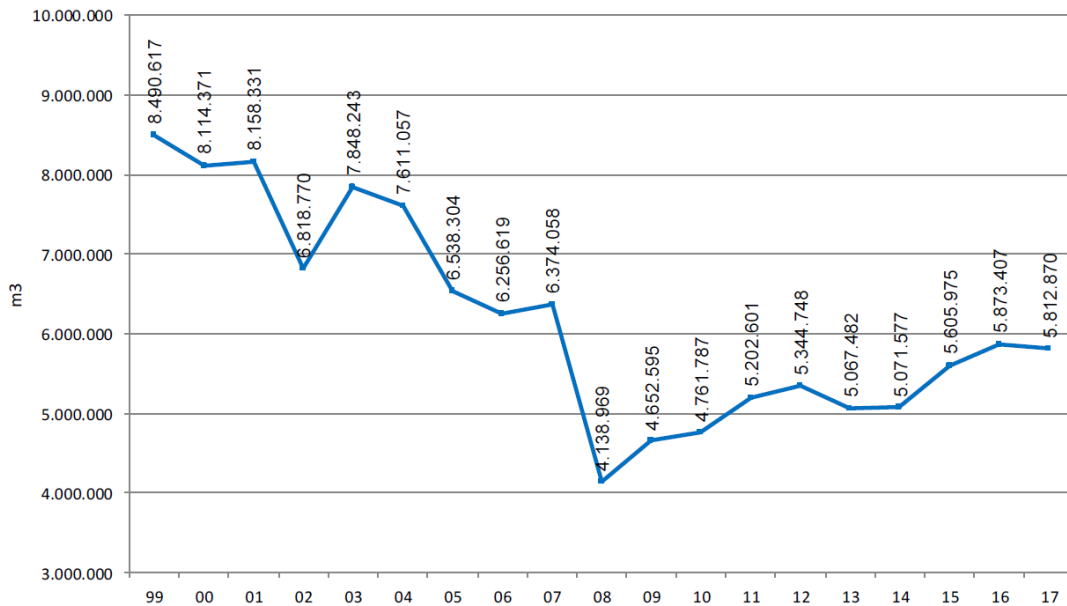
Indicadors de seguiment

Consum d'aigua dels serveis i dependències municipals

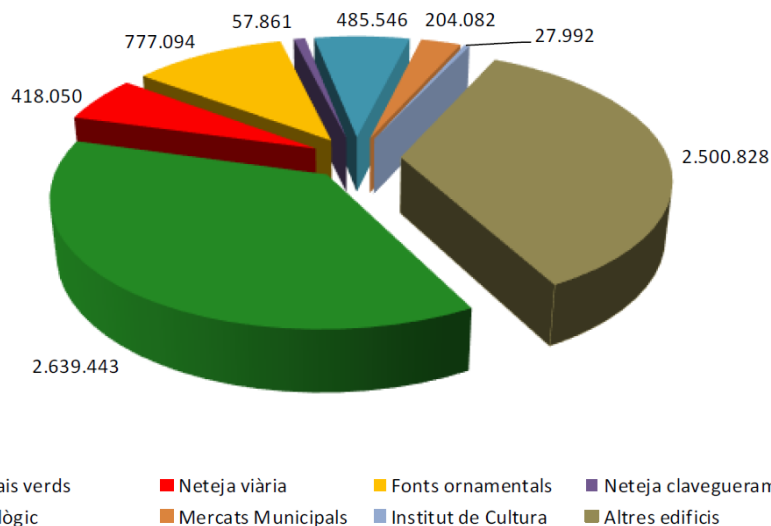
El consum d'aigua potable dels serveis públics de Barcelona (Ajuntament) representa un **6%** (5,8 hm³) del consum total d'aigua potable a la ciutat.

Des de l'any 1999 s'ha reduït el consum d'aigua de xarxa de serveis municipals un 31,53%. Aquesta reducció ha estat deguda a la millora de l'eficiència en l'ús de l'aigua i a la utilització de recursos hídrics alternatius, principalment les aigües del subsòl.

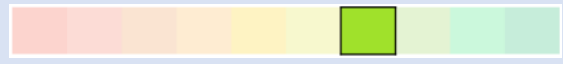
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

Repartiment del consum total d'aigua per serveis i dependències 2017 (m³):

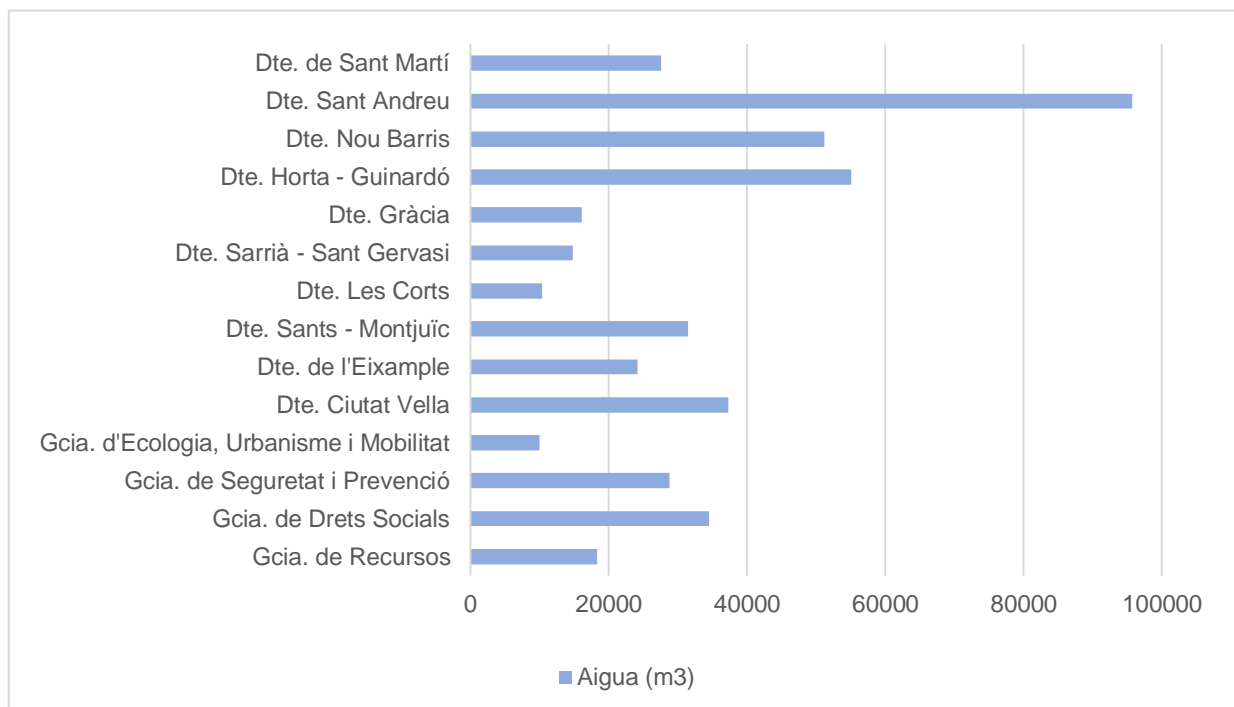

- **Espais Verds** és la dependència municipal amb un major consum d'aigua, fet que s'explica per la gran superfície de verd urbà (4,93 milions de m²). No obstant, la demanda d'aigua potable de xarxa s'ha reduït un 28,15 % des del 1999.
- Les **Fonts ornamentals** han reduït el consum d'aigua potable en un 62,32% des de l'any 1999, **Neteja viària** en un 75,56% i **Neteja de clavegueram** en un 98,67%.

Consum d'aigua dels edificis municipals

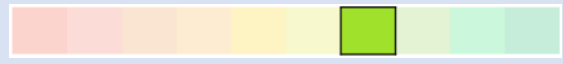

En conjunt, el consum d'aigua dels edificis municipals ha estat de **455.554 m³**.

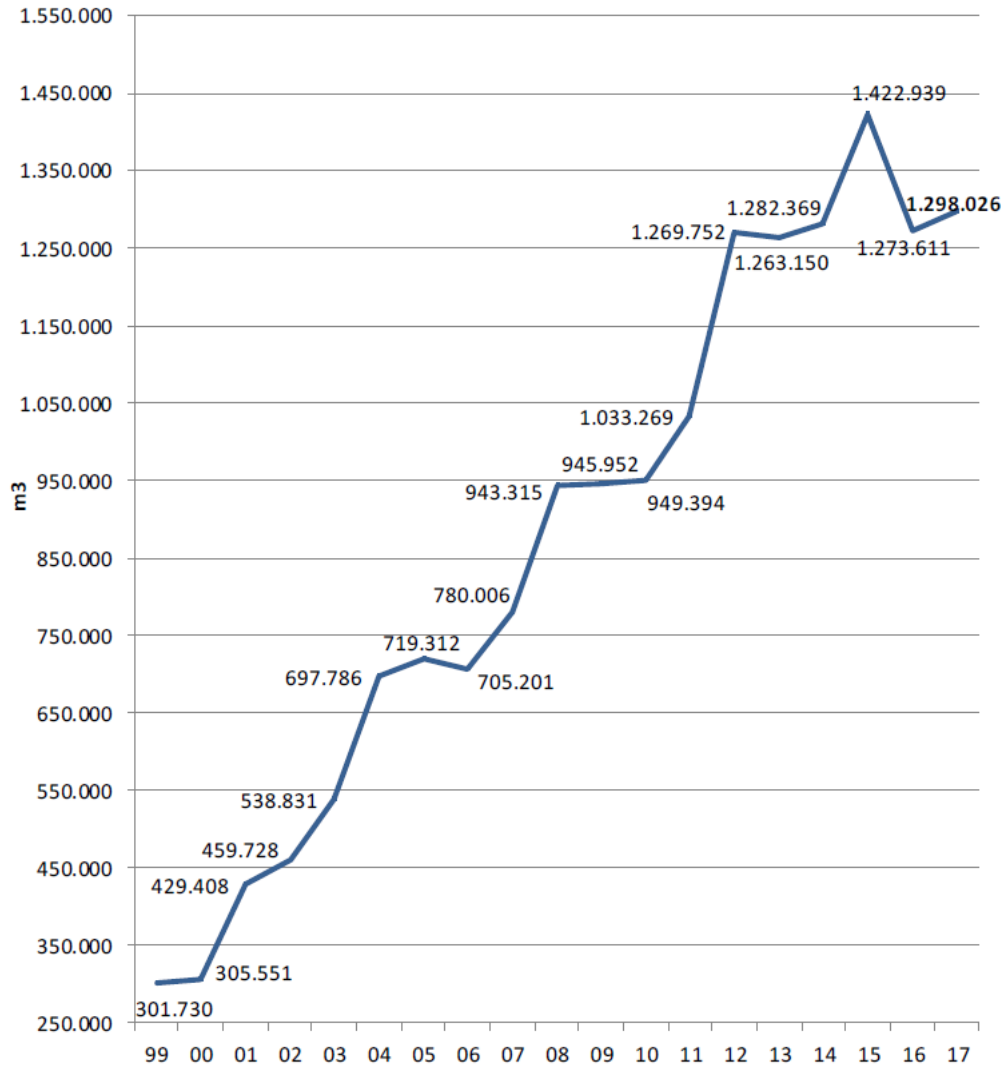

* Els consums de les gerències de Drets de Ciutadania, de Presidència i Economia i de la Gerència Municipal estan inclosos en els consums d'altres gerències.

Consum d'aigua del subsòl

El consum d'aigua freàtica aprofitada per a usos municipals ha anat creixent en el darrer decenni, passant dels 301.730 m³ l'any 1999 als 1.298.026 m³ l'any 2017, el que suposa un increment del 430,19%. Aquesta xifra equival ja a un 18,25% del consum d'aigua total (7,11 milions de m³ l'any 2017).

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

Accions realitzades

Foment de l'ús responsable de l'aigua

La Casa de l'Aigua de la Trinitat Vella reobre les seves portes gràcies a l'actuació del MUHBA. El darrer trimestre del 2017 ofereix un nou programa d'activitats de la Casa de l'Aigua de Trinitat Nova (visites guiades, tallers, cinefòrum, etc.).

Objectius i compromisos pel 2018

- Calcular els indicadors de seguiment del consum d'aigua de xarxa, d'aigua freàtica i l'evolució total dels serveis municipals de Medi Ambient i Serveis Urbans del 2017.
- Comunicar els resultats de les actuacions municipals que han permès consolidar hàbits sostenibles envers l'aigua per reduir els consums energètics millorant el coneixement i la sensibilitat ambiental de tots/es treballadors/treballadores.

Antecedents

- [Mesura de govern per impulsar l'ús racional i l'estalvi de l'aigua](#) (2007)

L'any 2008 es va dur a terme una campanya de comunicació ambiental "A l'Ajuntament com a casa" per tal de sensibilitzar i conscienciar als treballadors i treballadores sobre la importància d'aprofitar els recursos naturals de manera racional i consolidar hàbits sostenibles en relació al consum d'aigua.

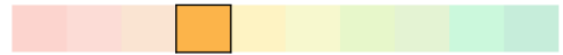

Més informació:

- [Web Programa A+S](#)

Prevenió residus i foment de l'economia circular

Indicadors de seguiment

Generació de residus

La generació de residus en els edificis analitzats a l'Estudi de Brossa a Edificis Municipals 2017 ha disminuït notòriament respecte el 2012 en més d'un 24%, situant-se a uns nivells similars als de 2008. Aquesta reducció ve determinada sobretot per una caiguda del 9,3% en la generació de paper d'oficina i de gairebé el 50% en la generació de cartró (reducció global del 18,2% pel conjunt del paper/cartró).

	Cases Consistorials				Torrent de l'Olla			
	2004	2008	2012	2016	2004	2008	2012	2016
Brossa total(Kg)/pers any	168,0	86,7	117,1	88,7	53,6	50,3	41,1	34,8
Fracció resta (Kg)/pers any ¹	51,9	28,1	36,69	20,7	11,8	9,2	9,01	11,8
Kg paper-cartró/pers any ²	150,5	68,7	88,87	72,7	39,9	42,2	30,40	27,5

¹ Quantitat de residus recollits com a fracció resta, amb residus propis d'altres fraccions inclosos.

² Paper/cartró total generat, independentment de la fracció en que ha estat recollit.

Recollida selectiva

Els edificis analitzats a l'Estudi de Brossa a Edificis Municipals 2017 presenten uns índexs de recollida selectiva bruta molt superiors a la mitjana de Barcelona i de Catalunya, i fins i tot superen l'objectiu de recollida selectiva bruta de residus municipals establert al PRECAT20 per a l'any 2020. La fracció paper/cartró és la que determina aquest bon resultat global, ja que els percentatges de recollida de les fraccions d'envasos lleugers i de matèria orgànica encara es troben molt lluny dels objectius de la planificació de residus de Catalunya.

	Cases Consistorials 2016	Torrent de l'Olla 2016	Avda Diagonal-Glòries 2016	Pl. Pi i Sunyer 2016	Barcelona ¹ 2015	Catalunya ¹ 2015	Objectius PRECAT20 (Recollida selectiva bruta)
Recollida selectiva bruta total	76,6%	66,2%	80,7%	62,0%	36,2%	38,9%	60%
Recollida selectiva neta total	75,7%	65,8%	77,3%	60,8%	27,8%*	30,5%	-

¹ Font: Agència de Residus de Catalunya

* Dada referent a l'AMB

		Paper/cartró (envàs i no envàs)	Vidre (envàs)	Envasos lleugers	Matèria orgànica
Cases Consistorials	2004	74%	18%	12%	-
	2008	73%	54%	20%	-
	2012	73%	82%	42%	25%
	2016	86%	85%	27%	29%
Torrent de l'Olla	2004	89%	80%	56%	-
	2008	90%	80%	54%	-
	2012	83%	97%	70%	23%
	2016	73%	71%	56%	27%
Avda. Diagonal-Glòries	2016	92%	99%	51%	3%
Pl. Pi i Sunyer	2016	77%	-*	36%	2%
Objectius PRECAT20 (valorització material)	2020	60%	80%	75%	60%

* En el cas de l'edifici de la plaça Pi i Sunyer no s'ha registrat generació de cap tipus de residu de vidre.

Accions realitzades

Repartiment d'ecopapereres i safates per a la reutilització del paper

Des del Programa A+S es distribueixen ecopapereres (d'ús individual) per a facilitar la recollida selectiva dels residus de paper d'oficina i també safates per a la reutilització del paper imprès per una cara.

Donation Room: Barcelona reutilitza part del material del Mobile World Congress per a projectes socials i culturals de la ciutat

En el marc del programa *Donation Room*, l'Ajuntament de Barcelona recupera el material sobrant del Congrés dels mòbils de la ciutat, en una acció conjunta amb GSMA, Fira de Barcelona, i l'ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.

Durant 2017 es van arribar a recollir 32,5 tones de material, entre mobles i materials de construcció, que es destina a persones vulnerables i a projectes de caire social i cultural d'ambdues ciutats. Algunes entitats receptores són la Fundació de Festes Majors de Sants, centres cívics de la ciutat o els Ateneus de Fabricació, i enguany s'hi suma per primer cop la Fundació de Festes de Gràcia.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

En el procés de recollida i distribució del material, es generen 14 llocs de treball per a persones vulnerables, a través del conveni amb la Fundació Formació i Treball, encarregada de l'acopi dels excedents del MWC

Foment de la reutilització i reciclatge d'equips informàtics

Habilitació d'un gran espai diàfan per a la gestió i el reciclatge dels equips obsolets i dues sales de formació per als cursos de reutilització i reciclatge de material informàtic, dirigit a joves del districte de Sant Martí.

Objectius i compromisos pel 2018

- Garantir el compliment estricte dels criteris ambientals establerts en el contracte de **neteja i recollida selectiva de residus** en els edificis municipals per assolir una **recollida selectiva interna de residus del 75%**.
- Comunicar els resultats de les actuacions municipals consolidades envers la prevenció i la gestió dels residus per fomentar l'economia circular i allargar la vida dels materials emprats entre treballadors i treballadores.
- Ambientalfitzar els **principals esdeveniments i festes** de la ciutat mitjançant la generalització de l'**ús de gots reutilitzables**.
- **Eliminar gots, vaixela i envasos de plàstic i d'un sol ús** en fonts, màquines de *vending intern* i en *càtering* contractat. Establir una normativa interna per la reducció de gots d'un sol ús en edificis municipals
- Ús de **materials reciclats** i més sostenibles en els **elements de comunicació**.

Antecedents

- Des del 2004, cada 4 anys, es realitza una auditoria de residus per quantificar la generació de les fraccions de paper/cartró, vidre, envasos lleugers, matèria orgànica i resta.
- [Pla de prevenció de residus de Barcelona \(2012-2020\)](#)
- Estratègia Residu Zero: <http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/ca/residu-zero>
- L'any 2008 es va dur a terme una campanya de comunicació ambiental "A l'Ajuntament com a casa" per tal de sensibilitzar i conscienciar als treballadors i treballadores sobre la importància d'aprofitar els recursos naturals de manera racional i consolidar hàbits sostenibles en relació a la generació de residus.

Més informació:

- [Web Programa A+S](#)
- Notícia: [Principals resultats de l'estudi de brossa en edificis municipals](#)
- Notícia: [Donation Room: Barcelona reutilitza part del material del Mobile World Congress per a projectes socials i culturals de la ciutat](#)
- Notícia: [Recuperació d'equips informàtics i tecnològics en una nau modernista](#)
- Notícia: ["Renova la teva roba" i "Renova les teves joguines"](#)
- Notícia: [Celebració de la 15a Jornada de Prevenció de Residus](#)

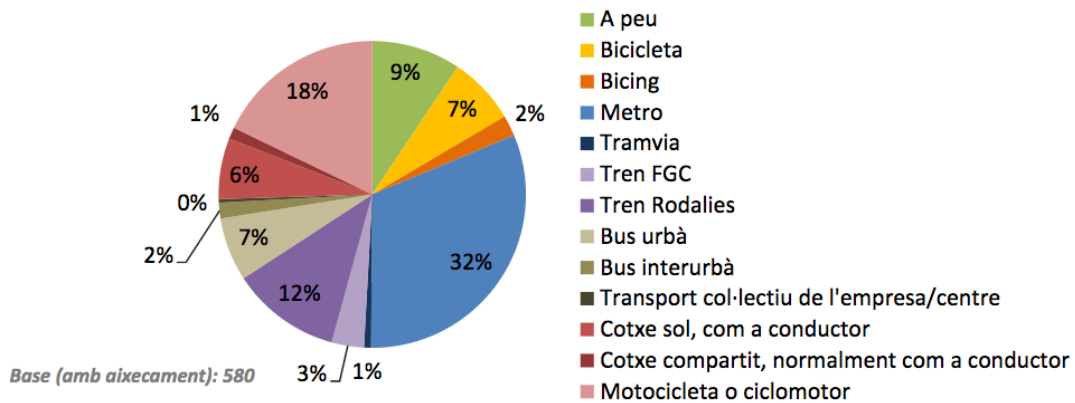

Mobilitat sostenible

Indicadors de seguiment

Mobilitat interna

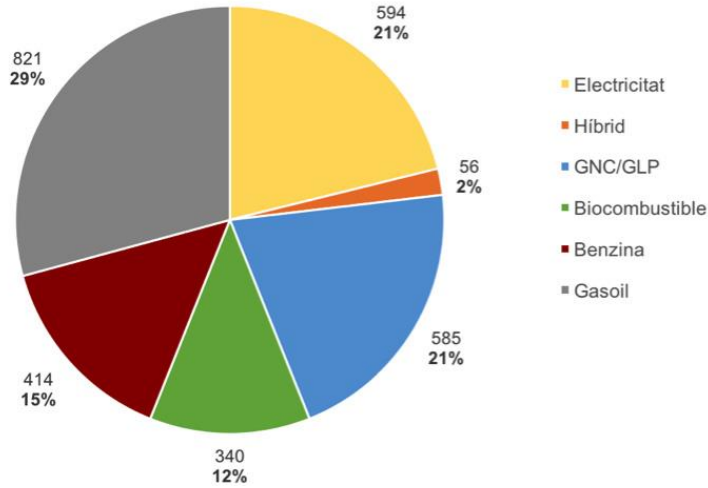
Més de la meitat dels treballadors municipals utilitzen el transport públic i un 9% fan servir la bicicleta, percentatge superior a la mitjana de la ciutat (resultat d'una enquesta de mobilitat dels treballadors de la Gerència d'Ecologia Urbana 2016).

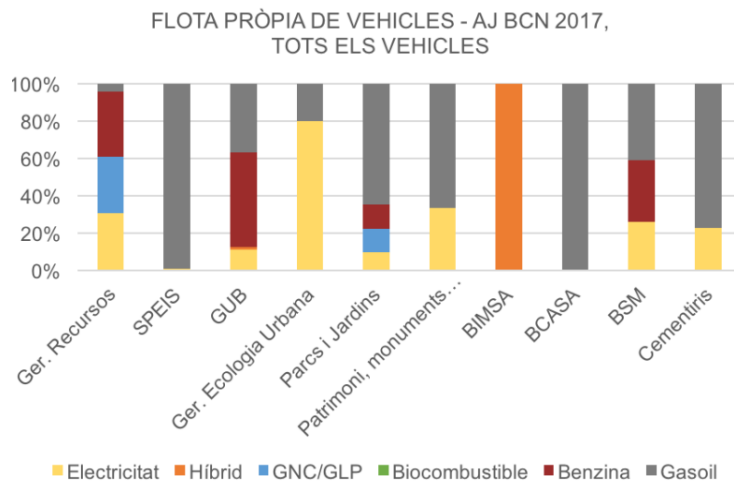
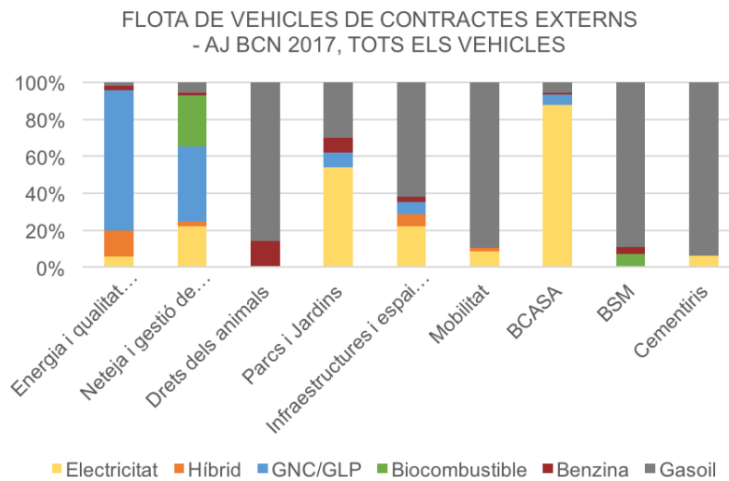
MODE PRINCIPAL					
Quantificació del segment (nombre i % treballadors)	54 (9%)	324 (56%)	44 (8%)	103 (18%)	54 (9%) (41 bici pròpia + 13 Bicing) +32 persones combinen TP i bici
Usuaris amb bici pròpia	59%	48%	33%	53%	90%
Tipologia de bicicleta majoritària	Ciutat/Passeig BTT	BTT Ciutat/Passeig	BTT Carretera	BTT Ciutat/Passeig	Plegable Ciutat/Passeig
Robatori bicicleta (alguna vegada)	15%	32%	25%	43%	55%
Carnet del Bicing vigent	26%	18%	8%	21%	34%
Ús bicicleta lleure (mínim 1 cop/mes)	16%	22%	18%	40%	48%
Han provat d'anar en bici a la feina alguna vegada	21%	26%	11%	39%	Altres dades • 81% circula per carrils bici • 75% entra la bici pròpia a l'oficina • Mode anterior: 14% VP, 38% TP

Flota municipal de vehicles

El 56% de la flota municipal de vehicles és propulsada per tecnologies de baix impacte.

Caracterització de la flota de vehicles per dependències (flota pròpia i contractes externs, 2017):

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

Foment de l'ús de la Bicicleta a través del distintiu "Edifici Amic de la Bici"

A finals del 2017 hi ha 3 edificis municipals certificats amb el distintiu "Edifici Amic de la Bici":

1) Edifici "Novíssim" de la plaça de Sant Miquel

2) Oficines de l'edifici del carrer Avinyó número 7 (Direcció de Logística i Manteniment de la Gerència de Recursos)

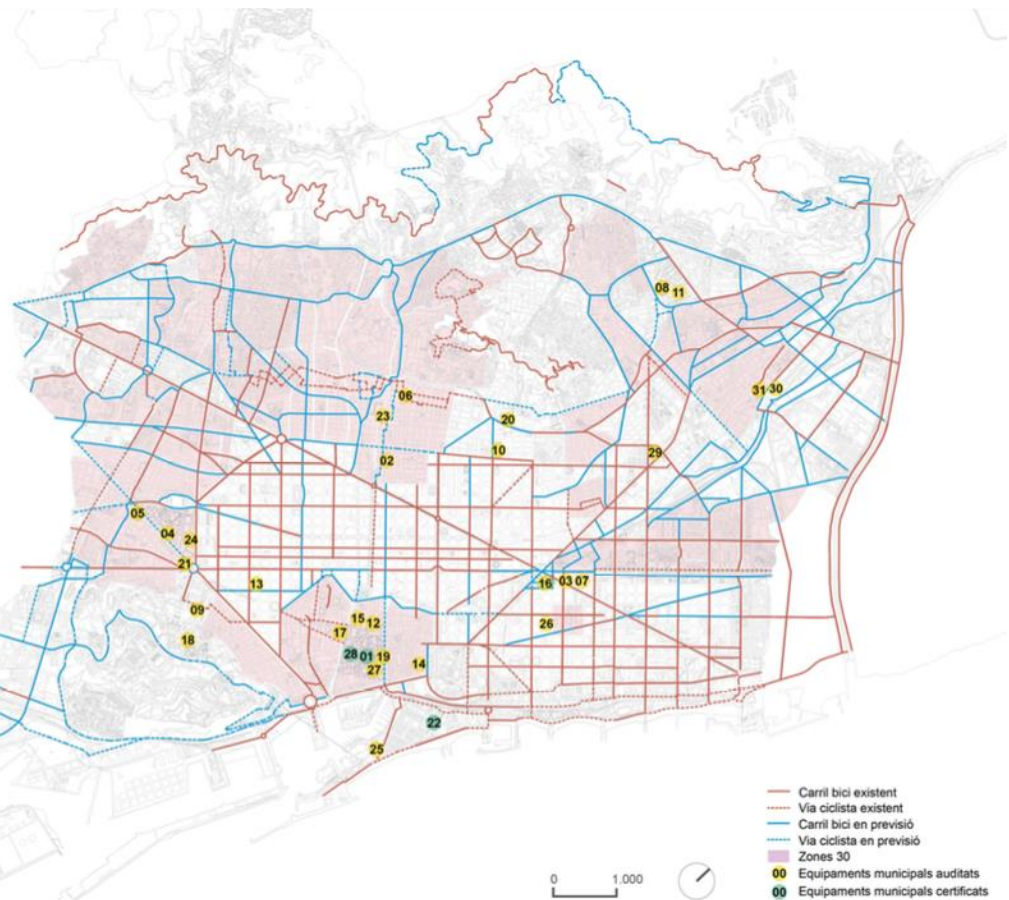
3) La Fàbrica del Sol, l'equipament municipal de referència d'educació ambiental de Barcelona

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

I 28 edificis municipals es troben en **procés de certificació**:

01	Cases Consistorials	Ciutat Vella
02	Seu de Districte Gràcia	Gràcia
03	Oficines Diagonal 240	Sant Martí
04	Sants Seu de Districte	Sants-Montjuïc
05	Sants C.C. Cotxeres	Sants-Montjuïc
06	Torment de l'Olla	Gràcia
07	BCN Activa - Seu Central	Sant Martí
08	BCN Activa - Nord	Nou Barris
09	Prefectura GUB	Sants-Montjuïc
10	OAC Horta	Nou Barris
11	Seu Districte Nou Barris	Nou Barris
12	Oficines Pi Sunyer	Ciutat Vella
13	Oficines B-SM	Eixample
14	ICUB-Born	Ciutat Vella
15	ICUB-Via Sepulcral	Ciutat Vella
16	ICUB-DHUB	Sant Martí
17	ICUB-Palau de la Virreina	Ciutat Vella
18	ICUB-Museo Etnològic	Sants-Montjuïc
19	ICUB-Museo Marès	Ciutat Vella
20	Seu de Districte Horta	Nou Barris
21	IMEB	Sants-Montjuïc
22	La Fàbrica del Sol	Ciutat Vella
23	Espai Fontana	Gràcia
24	Institut del Paisatge Urbà	Sants-Montjuïc
25	Recursos Humans	Ciutat Vella
26	BCN Activa - Almogavers	Sant Martí
27	Paí Limona	Ciutat Vella
28	Recursos Humans Avinyó	Ciutat Vella
29	Espai Jove Garcilaso	Sant Andreu
30	Edifici oficines Pallach	Sant Andreu
31	Seu Districte St. Andreu	Sant Andreu

Objectius i compromisos pel 2018

- Fomentar la **mobilitat sostenible**, accessible, segura i amable en desplaçaments *in itinere* i desplaçaments *in labore*
- Certificar com a **Edifici amic de la bici** un mínim d'un edifici municipal per districte i àrea
- Doblar el percentatge de vehicles de baixes emissions (turismes i furgonetes elèctrics, híbrids o de gas) adquirits per a la flota municipal
- Considerar les prioritats dels vehicles que cal adquirir establertes en la Instrucció tècnica de sostenibilitat en els vehicles en la fase prèvia de totes les licitacions
- Elaborar un Pla de compra de vehicles que inclogui com a objectius principals l'exclusió d'adquirir turismes dièsel, aconseguint una disminució mínima en les adquisicions de turismes per 2018 del 50%, així com una reducció de l'adquisició de furgonetes dièsel, adaptant i actualitzant la instrucció de vehicles en aquest sentit.

Antecedents

- Des del 2007 l'Ajuntament de Barcelona impulsa el projecte «A la feina BICIA't» amb préstec gratuït de bicicletes, formació en circulació i mecànica, organització de sortides, etc. per tal de promoure els hàbits de mobilitat sostenibles i saludables a la feina entre els treballadors municipals.
- ["A la feina Bicia't"](#) (2011)
- [Estratègia de promoció de la bicicleta entre els treballadors de l'Ajuntament de Barcelona](#) (2016)
- [Mesura de govern: estratègia de Mobilitat elèctrica](#) (2018)

Més informació:

- [Web Programa A+S](#)
- Notícia: [Més escúters elèctrics per a la flota de la Guàrdia Urbana](#)
- Notícia: [Suma't al "30 dies en Bici"!](#)
- Notícia: [Torna la Bicicletada i la Festa de la bicicleta](#)
- Notícia: [Setmana de la Mobilitat Sostenible i Segura 2017](#)
- Notícia: [Més carrils bici a la ciutat](#)
- Notícia: [Segon edifici municipal certificat amb el segell "amic de la bici"](#)

1

2

3

4

5

6

7

Foment del verd i la biodiversitat

Indicadors de seguiment

No es disposa d'indicadors sobre el verd urbà en espais o edificis municipals.

Actuacions realitzades

Increment i millora dels espais verds municipals

- Creació del “Programa d'Impuls a la Infraestructura verda urbana” (2017) amb incorporació de criteris d'ampliació i millora del verd i la biodiversitat en nous edificis municipals i en projectes urbans com la transformació de la plaça de les Glòries.
- Impuls de terrats vius i cobertes verdes com la coberta verda de La Fàbrica del Sol, la façana verda del Centre Cívic Baró o l'hort de la coberta de la Seu del Districte de Sants.

Foment de la nova cultura del manteniment del verd¹

- Aplicació de criteris de sostenibilitat per racionalitzar les tasques de manteniment, optimitzar el reg i seleccionar espècies vegetals adaptades al clima.
- Posada en marxa de les mesures per eradicar l'ús del glifosat, un herbicida tòxic, arran de l'aplicació de la “Mesura de Govern per a l'eradicació de l'ús del glifosat en els espais verds i via pública municipals de Barcelona” (2016).

Objectius i compromisos pel 2018

- Impulsar actuacions de millora del verd i la biodiversitat en edificis municipals.
- Comunicar els resultats de les actuacions municipals consolidades envers la millora del verd urbà i la biodiversitat entre els treballadors i treballadores per difondre els seus beneficis sobre la salut, la qualitat de vida i envers la mitigació del canvi climàtic.
- Vetllar per la **salut**, la qualitat de vida, la mitigació del **canvi climàtic** i la **biodiversitat** als espais verds per tal que la natura estigui més present a la ciutat i ho faci en el seu estat natural.
- Promoure una **nova cultura del manteniment del verd** a la ciutat, més sostenible i amb més beneficis per a la comunitat.

¹ Font: Servei de Premsa. Barcelona posa en marxa les mesures per eradicar l'ús del glifosat (2017).

Antecedents

- [Pla del Verd i la Biodiversitat de Barcelona 2020](#) (2013)
- [Mesura de govern per a impulsar terrats vius i cobertes verdes a Barcelona](#) (2014)
- [Mesura de Govern per a l'eradicació de l'ús del glifosat en els espais verds i via pública municipals de Barcelona](#) (2016)
- [Bones pràctiques de jardineria a Barcelona](#) (2016)
- [Mesura de govern: Programa d'impuls de la Infraestructura verda urbana](#) (2017)
- [Resum del Programa d'Impuls a la Infraestructura verda urbana](#) (2017)
- [Pla Director de l'Arbrat de Barcelona](#) (2017)

Més informació:

- [Web Programa A+S](#)
- [Notícia: Broten els enciams al terrat de la Seu del Districte de Sants-Montjuïc](#)
- [Notícia: Sessió informativa sobre el Concurs de Cobertes Verdes](#)
- Notícia: [Ambientalitzem els barracons de La Fàbrica del Sol. Art urbà i biodiversitat](#)
- Notícia: [La nit dels ratpenats a Collserola](#)

1

2

3

4

5

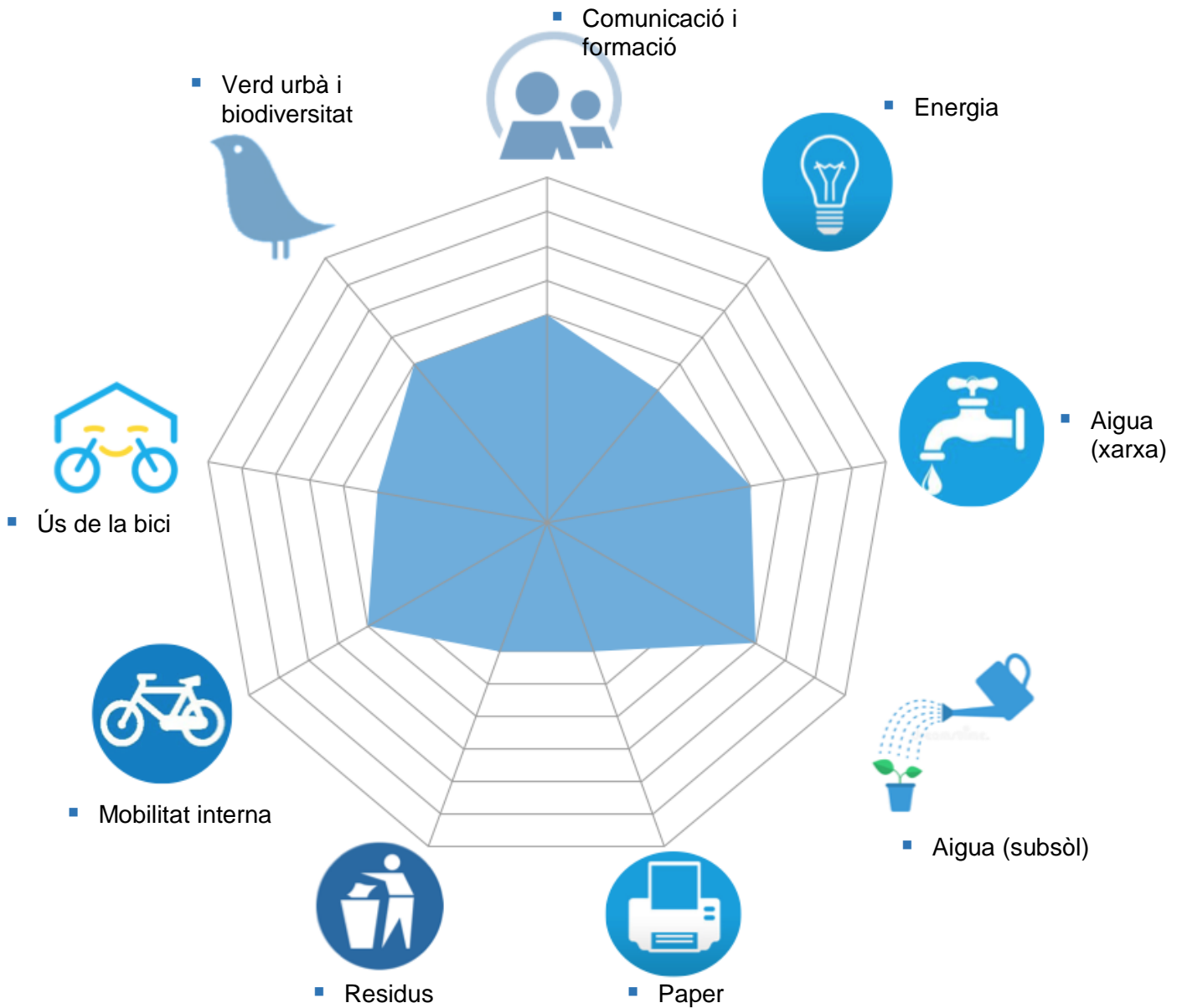
6

7

Conclusions

Els resultats més destacats de l'ambientalització interna durant l'any 2017 són:

- Participació de més de 200 persones en la celebració de la JornadA+S, renovació dels compromisos adquirits, i lliurament de premis A+S a 10 iniciatives per la seva valuosa incorporació de la sostenibilitat en diferents àmbits de gestió municipal.
- Publicació al Web del Programa A+S de 45 notícies i 37 esdeveniments i enviament de 4 butlletins a més de 900 subscriptors.
- Execució de 17 sessions de presentació de la nova Guia de Contractació Pública Ambiental i 2 càpsules formatives sobre Contractació Pública Ambiental
- Reducció de la demanda d'aigua potable de xarxa des del 1999 per serveis: Espais Verds (28%), Fonts Ornamentals (62%), Neteja viària (76%) i Neteja de clavegueram (99%).
- Increment del 430% del consum d'aigua freàtica per a usos municipals.
- Realització de l'Estudi de Brossa a Edificis Municipals 2017 i disminució de la generació de residus (24%) respecte a l'anterior estudi (2012) i increment de la recollida selectiva neta total (70%) superiors a la mitjana de Barcelona (28%) i de Catalunya (30%).
- Més 50% dels treballadors municipals utilitzen el transport públic i un 9% fan servir la bicicleta.
- Certificació de 3 edificis municipals certificats amb el distintiu "Edifici Amic de la Bici".
- Creació del "Programa d'Impuls a la Infraestructura verda urbana" i impuls d'actuacions de millora del verd i la biodiversitat en terrats i cobertes verdes.

Si comparem resultats, els àmbits de treball que presenten actuacions més destacades són l'estalvi d'aigua en la prestació dels serveis municipals, l'estalvi d'energia en dependències i edificis municipals i el foment de la mobilitat sostenible entre els treballadors.

Per contra, els aspectes que cal impulsar amb més intensitat de cara al 2018 són l'estalvi de paper, el foment de l'ús del paper reciclat, la prevenció de residus, la millora de la recollida selectiva interna de residus, així com altres actuacions que fomentin l'economia circular (reparació i/o reutilització de paper i material/productes d'oficina, eliminació de gots, vaixel·la i envasos de plàstic d'un sol ús, etc.) per tal de seguir fent un ús eficient dels recursos naturals.